

Els col·leccionistes de paraules

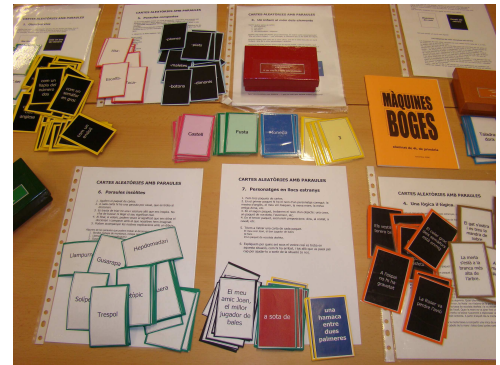
Sobre com fer saltar l'espurna de la creació escrita

Amb els ulls molt oberts imaginem el conte i somiem que és veritat, malgrat sigui una bogeria mai imaginada, tan irreal, però tan irreal, que sembli un retrat de la mateixa realitat.

(Doris Elena Otalvaro)

Si aquest estiu aneu a Londres, i fa bo quan vagaregeu pels carrers, potser trobareu algú lluint una samarreta amb la inscripció *fuck*

google, ask me! Reivindiquen, imagino, la necessitat de comunicació entre les persones i expressen el desig de compartir, d'avançar i d'equivocar-nos plegats, orgullosos de les nostres limitacions. Aquestes samarretes envien un missatge contra l'individualisme i a favor de la cooperació. Es tracta de créixer junts i col·laborar en la gran aventura de viure, per sobre del propi alè, com diria Stefan Zweig. Capacitat no ens en falta.

Una correcta organització de la biblioteca, i un equip de mestres amb les idees clares, ajuda a acostar la vida escolar a la realitat i fa invisibles les parets que separen el centre educatiu de la societat. L'escola dels homes lliures de la que parlava José de San Martín no s'aconsegueix conformant-se amb les propostes dels llibres de text, aïllats en el microcosmos escolar.

A l'escola, a la biblioteca escolar, el mestre que acompanya l'alumnat prepara activitats on la curiositat i els ritmes evolutius del grup classe es contemplin i promou accions que ajuden a realitzar recerques cooperatives, projectes de treball compartits.

Una de les activitats bàsiques consisteix en fomentar i millorar la capacitat d'escriptura. Per això, les paraules llegides, escoltades o pronunciades, condiments d'un bon menú, ens serveixen per elaborar escrits comprensibles i bells. Només ens cal la recepta adequada.

Col·leccionar paraules, guardar-les en pots de vidre, en capsetes de llumins com la protagonista de *El fill de l'acordionista*, la novel·la d'Atxaga, o en caps de sabates, classificar-les, llegir-les, ens ajuda a ordenar el nostre pensament, enriqueix el nostre vocabulari i fomenta les descobertes compartides.

Les paraules que hem guardat ordenades per temes (pot de les paraules boniques, de les desconegudes, de les poètiques, de les estranyes, de les habituals, etc.) ens serviran per fer saltar l'espurna de la creació. Només ens cal una actitud rodariana.

LA PRÀCTICA: Les cartes damunt la taula

Paraules per inventar històries

Edat:	A partir de vuit anys
Nombre d'alumnes:	Treball individual o en petit grup
Objectius:	Enriquir el vocabulari Estimular la creació escrita
Recursos	Temps: Una sessió
	Espai: Biblioteca o aula
	Materials: Capses amb cartes de paraules

Les paraules que col·leccionem i classifiquem ens serveixen per a desenes d'activitats d'escriptura. Normalment les escrivim en targetes de la mida de les cartes de jugar, rectangles de nou per sis centímetres.

A cada capseta hi ha les consignes per jugar amb les cartes que hi ha dins.

Així, per exemple, a la capsa "*personatges en llocs estranys*" hi ha tres grups de cartes: en un hi ha el nom d'un personatge conegut (la mestra d'anglès, el meu veí Joaquim, la meva mare, etc), en el segon grup, el nom d'un objecte (una cova, un iogurt, l'ascensor, etc.) i en el tercer grup, les preposicions (dins, al costat, a cavall, etc.)

Es tracta de triar a l'atzar una carta de cada grup (per exemple: El meu cosí Joan, enmig, un paquet de xocolata desfeta) i explicar per quins set sous el cosí es troba en aquesta situació, com hi ha arribat, i tot allò que ens passi pel cap per ajudar-lo a sortir de la situació (o no).

A "*màquines boges*" hi ha dos grups de cartes. En un, tot tipus de màquines (assecadora, telèfon, talladora de gespa, etc.) i a l'altre, accions una mica boges (pescar un tauró blanc, enamorar-se d'una vaca, pintar el cel de color vermell, etc.) Si s'agafa una carta de cada grup i s'ajunten es forma una frase que ens empeny a escriure una petita història el títol de la qual és la frase formada.

A "*paraules compostes*" fem dos piles de cartes. A una de les piles hi trobareu la primera part d'una paraula composta. A la segona hi ha la segona part de la paraula. S'agafa a l'atzar una carta de cada paquet i s'ajunten per crear una nova paraula composta, imaginària, com per exemple: renta-truites, obredents, video-bosc, etc.

Es tracta d'explicar per a què serveix aquest objecte, on s'ha trobat o comprat, qui el fabrica, si és un regal, etc.

Quantes més capsos de paraules tinguem, i més variades, millor perquè les activitats es multiplicaran ràpidament. També es un bon recurs col·leccionar imatges (de revistes, diaris, llibres vells) o guardar en maletes els objectes estranys, quotidians o no, que són una mina per a la imaginació versàtil dels infants.

Paraules clau: lectura, escriptura, biblioteca escolar, idees per tenir idees, cartes aleatòries de paraules.